

Internkontrollrapport 2023

Kultur- och fritidsnämnden

Inledning

I Kommunallagen (2017:725) 6 kap. 6 § framgår det att nämnden ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Det innebär att de ska med rimlig grad säkerställa att följande mål uppnås:

- Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- Tillförlitlig ekonomisk rapportering samt information och rapportering om verksamheten
- Efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer med mera.

Ett redskap för nämnden för att säkerställa ovanstående är en internkontrollplan med kontrollmoment från områdena verksamhet, personal, ekonomi, administration samt oegentligheter, mutor och jäv.

Begreppet internkontrollplan kan leda tankarna fel så att man får uppfattningen att planen "är" den samlade interna kontrollen. Den samlade interna kontrollen består av mycket mer – den robusta organisationen, riskanalyser, säkerställda rutiner, inbyggda och etablerade kontroller. En internkontrollplan är snarare ett instrument för riktning, tillsyn eller uppföljning av den interna kontrollen. Ett instrument för "koll på kollen".

Organisering av internkontroll

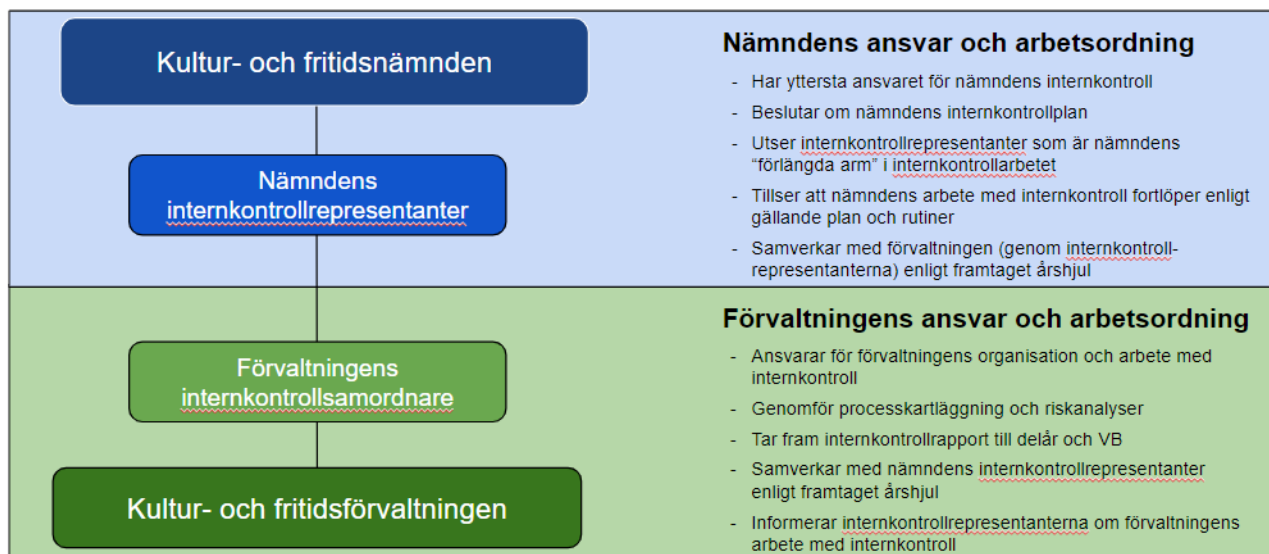
Internkontroll handlar om att ha ordning och reda, veta att det som ska göras blir gjort och att det sker på ett bra och säkert sätt. Att arbeta med den interna kontrollen ingår i alla medarbetares arbete, det vill säga att arbeta enligt bestämda processer, rutiner och inbyggda kontroller/avstämningar, att förbättra och utveckla verksamheten, att rapportera avvikelser och risker med mera. Internkontrollen är integrerat i vardagens arbete med att genomföra, förvalta och verkställa och handlar om ett löpande arbete med att förebygga, upptäcka och åtgärda risker.

Förvaltningschefen har ansvaret att organisera, samordna och driva arbetet med den interna kontrollen inom sin organisation. Respektive chef är ansvarig för att en god internkontroll finns inom sitt respektive område. För att säkerställa att verksamheten har ordning och reda samt arbetar med rätt saker på ett säkert och rätt sätt, genomförs bland annat riskanalyser som en del i utvecklingsarbetet och i arbetet med ständiga förbättringar. I internkontrollprocessen är sedan riskbedömning med riskanalyser och riskvärdering en väsentlig grund för prioriteringen av vilka kontrollmoment som tas med till internkontrollplanen.

Under våren har arbetsordningen för nämndens internkontrollarbete förtydligats och illustreras i Bild 1 nedan. Nämnden har ytterst ansvar för nämndens internkontroll samt beslutar om internkontrollplanen i samband med internbudgeten. Vidare utser nämnden dess internkontrollrepresentanter som är nämndens "förlängda arm" i arbetet med internkontroll. Internkontrollrepresentanterna tillser att nämndens arbete med internkontroll fortlöper i enlighet med gällande plan och ramverk, samt samverkar med förvaltningens tjänstepersoner i arbetet med internkontroll.

Förvaltningen ansvarar för att det finns organisatoriska förutsättningar för nämndens arbete med internkontroll, samt genomför processkartläggning och riskanalyser som ligger till grund för förslag till kontrollmoment i internkontrollplanen. Vidare ansvarar förvaltningen för att ta fram internkontrollrapporter samt samverkar med nämndens internkontrollrepresentanter i arbetet med internkontroll. Förvaltningens arbete med internkontroll samordnas av utsedd tjänsteperson som är förvaltningens internkontrollsamordnare.

Bild 1. Arbetsordning för nämndens internkontrollarbete.

Förvaltningens internkontrollarbete 2023

Under 2023 har Kultur- och fritidsförvaltningen fortsatt arbetet med rutiner och arbetssätt för internkontrollarbetet. Det har arbetats fram en grund för det fortsatta arbetet med riskanalyser. En stor del av arbetet har varit inriktat på att informera om riskmedvetenhet inom ramen för ordinarie arbetsprocess.

Förvaltningens internkontrollsamordnare håller i ett nätverk som består av verksamhetsrepresentant från respektive resultatenheter. Representanterna har fått utbildning i kommunens internkontrollarbete. Under året har nätverket haft totalt fem mötestillfällen, varav tre fysiska möten och två digitala.

Vid det första mötet i mars gick nätverket igenom vad internkontroll är samt hur riskanalyser kan genomföras. Vidare togs planering fram för respektive enhet. Planeringen innefattade framtagande av enhetens processer, framtagande av vilka risker som finns samt vilka processer som ska prioriteras vid en riskanalys.

Den andra och tredje nätverksträffen (i maj respektive augusti) fokuserade på utbyte av erfarenheter, vilka riskanalyser som genomförts eller planerades att genomföras. Exempel på riskanalyser som genomförts är kontanthantering, bidragshantering samt struktur vid event. Riskanalyserna resulterade i flera åtgärder, exempelvis att minska sårbarhet genom att fler medarbetare har kunskap om och tillgång till system och uppgifter. Andra åtgärder är fler eller bättre kontroller samt mer effektiva arbetsprocesser (där överflödiga arbetsmoment har tagits bort).

Det har även genomförts riskanalyser inom personal- och ekonomiområdet. Där har det framkommit behov av att strukturera fakturahanteringen kopplat till avtal. Andra åtgärder är dokumentation av rutiner för minskad sårbarhet, hantering av dokument samt inköpsrutiner. Mot bakgrund av dessa riskanalyser framkom ett behov av att granska förvaltningens rutiner för diarieföring. Detta resulterade i att rutinen återfinns som ett kontrollmoment i internkontrollplanen för 2024. Det har även genomförts en temadag inom internkontroll under april med förvaltningens kvalitetsgrupp. Kvalitetsgruppen består av chefer och medarbetare som bland annat arbetar med uppföljning och kvalitetsfrågor.

Kultur- och fritidsförvaltningen deltar via internkontrollsamordnaren i kommunens övergripande internkontrollnätverk. Inom kommunens internkontrollnätverk har det varit fokus på bidragsfusk och organiserad brottslighet kopplat till bidrag.

Övrig genomlysning av processer och rutiner i förvaltningen

Under våren genomfördes en genomlysning av ekonomiprocessen. Syftet med genomlysningen var att skapa bättre förutsättningar i arbetet med såväl budget, uppföljning och prognos som för verksamhetens planering. Vidare syftade genomlysningen till att ge enheterna och förvaltningens centrala ekonomiorganisation en gemensam förutsättning vad gäller roller, ansvarsfördelning och arbetsordning i ekonomiprocessen. Genomlysningen har resulterat i vissa åtgärder och ligger till grund för det fortsatta utvecklingsarbetet.

Därutöver har det påbörjats en översyn av nämndens bidragsprocesser. Översynen kommer att fortsätta under 2024.

Ansvar och samordning av kontrollmoment

Internkontrollplanen för 2023 antogs i samband med Internbudgeten 2023.

Som stöd till förvaltningens arbete med planerade kontrollmoment har det upprättats en förteckning med specificerade aktiviteter kopplad till nämndbeslutad internkontrollplan. För respektive område (se nedan) finns utsedda kontrollansvariga. Förvaltningens internkontrollsamordnare har tillsammans med kontrollansvariga gått igenom planering och genomförande av kontrollmomenten. Detta har inkluderat kontrollmetod samt när kontrollen ska genomföras. Resultatet av kontrollmomenten redovisas i samband med delårsuppföljningar samt i internkontrollrapporten.

Mot bakgrund av genomförda riskbedömningar och det pågående internkontrollarbete har det tagits fram förslag till kontrollmoment för 2024. Kontroller ska i enlighet med Kommunens internkontrollhandbok genomföras inom följande fem områden: Process/rutin/system, Personal, Ekonomi, Administration samt Oegentligheter, mutor och jäv. I 2024 års internkontrollplan återfinns ett kontrollmoment per område.

Nämndens delaktighet

Med anledning av att nämnden har ansvar för den interna kontrollen ska samtliga nämndledamöter ha kunskap om och löpande ta del av verksamhetens internkontrollarbete. I samband med nämndernas delårsrapporter ska arbetet med uppföljning enligt internkontrollplan och andra aktiviteter eller händelser av särskild vikt för internkontroll redovisas för nämnden. Nämnden följer därefter upp internkontrollarbetet och internkontrollplanen i internkontrollrapporten, vilken redovisas som bilaga till verksamhetsberättelsen.

För 2023 togs ett årshjul fram för nämndens internkontrollarbete. Det gemensamma årshjulet syftar bland annat till att öka nämndens delaktighet i internkontrollarbetet och att detta sker systematiskt.

I samband med uppföljningen av internkontrollrapporten för 2023 har även årshjulet följts upp. Ett nytt reviderat årshjul har tagits fram för internkontrollarbetet från och med 2024. I det nya årshjulet har mötena i december samt februari utgått. Istället sker uppföljning av föregående års internkontrollarbete och planering av kommande års internkontrollarbete under januari.

Reviderat årshjul för nämndens internkontrollarbete.

Tidpunkt	Aktivitet
Januari	Genomgång av resultatet från föregående års internkontroll samt upplägg för nämndens internkontrollarbete kommande år.
Februari	Beslut nämndens internkontrollrapport (sker i samband med verksamhetsberättelse)
April	Återrapportering till nämnd i samband med delårsuppföljning
Maj	Avstämning internkontrollarbetet inklusive förslag internkontrollmoment
Augusti - september	Avstämning internkontrollmoment till internbudget (IB)
September	Återrapportering till nämnd i samband med delårsuppföljning inkl presentation om pågående internkontrollarbete och förslag nästkommande års kontrollmoment
Oktober	Beslut nämndens internkontrollplan (sker i samband med IB)
Januari	Genomgång inför internkontrollrapport. Planering för kommande år

I samband med varje ny mandatperiod sker ett introduktions- och informationsmöte mellan förvaltningen och nämndens internkontrollrepresentanter. Under mandatperioden informerar även Kommunrevisionen vid nämndens sammanträde om kommunens arbete med internkontroll samt nämndens ansvar.

Vad har skett under 2023

- *Mars:* Med anledning av att 2023 inleddes med en ny mandatperiod genomfördes det första mötestillfället mellan internkontrollrepresentanterna och förvaltningen först under mars. Vid det första mötet fick internkontrollrepresentanterna en introduktion och information om kommunens och nämndens arbete med internkontroll.
- *Maj:* Avstämning mellan internkontrollrepresentanterna och förvaltningen gällande arbetet inom internkontroll.
- *September:* Internkontrollrepresentanterna och förvaltningen vid två tillfällen igenom förslag till kontrollmoment till internkontrollplanen 2024. Genomgången omfattade kontrollmomenten, kontrollmetod och riskbedömningen. Vid ett dessa tillfällen informerades även internkontrollrepresentanterna om förvaltningens arbete med internkontroll. Det skedde också en genomgång av resultatet från granskningen av internkontrollmomenten inför delårsuppföljningen per den 31 augusti.

Under september fick nämnden en presentation av förslaget till internkontrollplan 2024. Vid sammanträdet informerades nämnden om arbetet samt arbetsstrukturen för internkontrollrepresentanterna och förvaltningen.

- *Oktober:* I samband med nämndens beslut om internbudget 2024 fastställdes internkontrollplan för 2024.
- *November:* Kommunrevisionen informerar om internkontroll på nämndsammanträdet

- *Januari 2024.* Internkontrollrepresentanterna informeras om resultatet från granskningen av kontrollmomenten för 2023. Vid mötet presenterades förslag till åtgärder för kontrollmomenten som har uppvisat brister. Därutöver informerades internkontrollrepresentanterna om förvaltningens arbete med internkontroll under 2023. Förvaltningen och internkontrollrepresentanterna följde även upp det gemensamma arbetet under 2023, vilket resulterade i att årshjulet reviderades.

Sammanfattning

Uppföljning av internkontrollplanen:

Kultur- och fritidsnämnden antog 2022, nämndens internkontrollplan för 2023 (Bilaga 2 Kultur- och fritidsnämndens internbudget 2023).

I planen framgår vilka kontrollmoment som ska följas upp. Kultur- och fritidsförvaltningen genomför internkontrollen utifrån nämndens beslutade internkontrollplan samt kommunens regler och anvisningar för internkontroll.

Verksamhet och organisation

Kontrollmoment: Att kommunens informationssäkerhetshandbok är känd i nämndens enheter. Kontrollmomentet utgår i och med att ny informationssäkerhetshandbok är under framtagande.

Personal

Kontrollmoment: Att kommunens tillämpningsanvisningar för rehabilitering följs

Genomförande: Granskning har skett genom löpande avstämningsmöten under året, genom kontroll i Adato (av HR-konsult), samt genom granskning av öppna ärenden per 31 december 2023.

Resultat/åtgärd: Granskning utförd utan anmärkning, ingen vidare åtgärd krävs.

Kontrollmoment: Att en rehabiliteringsplan upprättas efter 30 dagars sjukskrivning på Kulturskolan.

Genomförande: En granskning har genomförts per 31 december 2023 i Adato som visade att samtliga ärenden för 2023 har hanterats enligt gällande regler.

Resultat/åtgärd: Granskning utförd utan anmärkning, ingen vidare åtgärd krävs.

Ekonomi

Kontrollmoment: Att kommunens inköpsportal används för de leverantörer som är anslutna till kommunens e-handel.

Genomförande: För kontrollmomentet har statistik tagits fram i QlikSense för perioden 1 januari till 31 december 2023.

Resultat: Granskningen visar att 67 procent av köpen har gjorts via e-handelsportalen. Målbilden för Linköpings kommun är 90 procent. Andelen inköp via e-handel har ökat i jämförelse med 2022, men resultat är fortfarande för lågt.

Åtgärd: Under 2023 har en genomlysning av förvaltningens inköpsorganisation genomförts med syfte att bland förtydliga roller och uppdrag samt öka kompetensen inom inköp, vilket även inkluderar e-handel. Implementering av en ny inköpsorganisation har påbörjats. Implementeringsarbetet samt insatser för ökad kompetens inom inköp kommer att fortgå under 2024. Internkontrollmomentet kommer att föreslås återkomma i internkontrollplanen för 2024.

Administration

Kontrollmoment: Att kultur- och fritidsnämndens beslut följs upp i enlighet med det fattade beslutet.

Genomförande: Granskning är genomförd i augusti 2023 samt januari 2024. Det har skett två stickprov per nämndssammanträde under 2023. Totalt har 18 stickprov genomförts. Stickproven har utgått från agendan för nämndsammanträdet, samt utifrån olika kategorier av ärenden. Granskningen visade att ärendena har följts upp i enlighet med fattade beslutet alternativt återfinns i förvaltningens ärendeplan för kommande hantering.

Resultat/åtgärd: Granskning utförd utan anmärkning, ingen åtgärd krävs.

Oegentligheter, mutor och jäv

Kontrollmoment: Att förvaltningens nyanställda under 2023 informeras om kommunens policy mot mutor för anställda och förtroendevalda.

Genomförande: Kontroll att nyanställda (tillsvidareanställda) har gått den digitala utbildningen "Mutor, jäv & andra oegentligheter". Antal nyanställda hämtas från Adato och uppgift om vilka som gått utbildningen hämtas från Utbildningsportalen via en rapport.

Resultat: Granskningen har genomförts januari 2024. Enligt granskningen har förvaltningen till och med den 31 december 2023 haft 21 nyanställningar (tillsvidareanställningar), varav några nyanställningar har skett från annan förvaltning inom kommunen. Granskningen visar att 62 procent av de nyanställda genomfört utbildningen vid kontrolltillfället. Avvikelsen återfinns främst på enhet Kulturskolan.

Åtgärd: Kontrollmomentet kommer särskilt följas upp för enhet Kulturskolan. Återrapportering av denna uppföljning sker i samband med delårsuppföljning per den 31 augusti samt i verksamhetsberättelsen för 2024. Vid granskningen har det även framkommit att den digitala utbildningen kan upplevas som svårt att finna på Linweb. Kontakt kommer därför att tas med utbildningsansvariga för att se över möjligheten att göra utbildningen mer tillgänglig.

Samlad bedömning och analys över arbetet med internkontroll 2023

Förvaltningens bedömning för 2023 är följande:

- Förvaltningen har utifrån genomförda riskanalyser haft ett fungerande internkontrollarbete.
- Det finns en delaktighet från nämndens internkontrollrepresentanter.
- Det har tagits fram ett strukturerat arbetssätt för nämndens internkontrollarbete, vilket inkluderar ett årshjul.
- Granskningen av kontrollmomenten visar att vissa rutiner är väl fungerande. För andra kontrollmoment finns det en avvikelse som innebär att åtgärder behöver vidtas.

Återrapportering av internkontrollmoment 2023

Nr	Process/rutin/system	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Resultat av kontroll	Åtgärd
	Verksamhet och organisation				
	Informationssäkerhets-handboken	Att kommunens informationssäkerhets-handbok är känd i nämndens enheter		Kontrollmomentet utgår då en ny informationssäkerhets-handbok ska tas fram	Ingen åtgärd
	Personal				
	Rehabilitering	Att kommunens tillämpningsanvisningar för rehabilitering följs Att en rehabiliteringsplan upprättas efter 30 dagars sjukskrivning för sjukärenden på enhet 361 Kulturskolan	Kontroll i Adato om rehabiliteringsplaner har upprättats i enlighet med gällande tillämpningsanvisningar. Kontroll av samtliga ärenden på enheten. Kontroll i Adato att en rehabiliteringsplan upprättats efter 30 dagar.	En kontroll genomfördes i Adato i samband med delårsuppföljningen per den 31 mars. Därefter har det skett en löpande granskningen i samband med uppföljningsmöten. Slutlig kontroll genomfördes i Adato under december 2023, vilken visade att det fanns upprättade rehabiliteringsplaner i enlighet med gällande regelverk. För medarbetare som återgått i tjänst har ärendet i Adato avslutats. Inga avvikelser finns att notera. Kontroll har gjorts per 31 december 2023 som visade att samtliga ärenden för 2023 på enhet 361 Kulturskolan har hanterats enligt gällande regelverk.	Ingen åtgärd
	Ekonomi				
	E-handel/Inköpsportal	Att kommunens inköpsportal används för de leverantörer som är anslutna till kommunens e-handel	Statistik tas fram från QlikSense, per 31/12 2023. Andel av inköp som gått via kommunens e-handelsportal jämfört med totala inköpen.	Granskningen visar att Kultur- och fritidsförvaltningen e-handelstrohet uppgår till 67 procent. Granskningen har genomförts i QlikSense och avser statistik för perioden 1 januari till 31 december 2023. Kultur- och fritidsförvaltningen arbetar att implementera rutinerna kring e-handeln genom att bl a utbilda inköpsbehöriga- Det sker även en månatlig uppföljning av e-handelstroheten, liksom en dialog med Upphandlingsenheten när ytterligare avtal tillkommer i e-handelsportalens register. På grund av begränsningar i e-handelsportalen kommer vissa varor inhandlas utanför e-handelsportalen, genom exempelvis leverantörens	Kontrollmomentet återfinns i internkontrollplanen för 2024. Det fortsatta arbetet sker inom ramen för förvaltningens inköpsorganisation.

			inköpsportal. Det interna arbetet kommer att fortgå för att öka användningen av e-handelsportalen.	
Administration				
Uppföljning av beslut	Att Kultur- och fritidsnämndens beslut följs upp i enlighet med det fattade beslutet	Kontroll genom stickprov av två ärenden per nämndssammanträde. Ärenden ska väljas ut slumpvis men inom förbestämda kategorier, så att alla kategorier blir representerade i urvalet. Den kontroll som görs är att undersöka om ärendet följts upp enligt beslutspunkt eller tjänsteskrivelse samt att stämma av i förvaltningens ärendeplan, diariet och protokoll om ärendet följts upp eller är planerat att följas upp enligt beslut.	Granskningen är genomförd i augusti 2023 samt januari 2024. Totalt har granskning gjorts av 18 beslutsärenden i kultur- och fritidsnämndens fördelade på nio möten under året. Ärenden har tagits fram utifrån agendan, med en spridning på ärendets art såsom bidrag, avtal, uppföljning och uppdrag givna av nämnden. Granskningen visade att ärendena har följts upp i enlighet med det fattade beslutet eller finns med i förvaltningens ärendeplan för kommande hantering. Granskningen visar inga avvikelser.	Ingen åtgärd
Oegentligheter, mutor och jäv				
Policy mot mutor för anställda och förtroendevalda	Att förvaltningens nyanställda under 2023 informeras om kommunens policy mot mutor för anställda och förtroendevalda	Kontroll att de nyanställda (tillsvidareanställda) har gått den digitala utbildningen "Mutor, jäv & andra oegentligheter". Antal nyanställda hämtas från Adato och uppgift om vilka som gått utbildningen hämtas från Utbildningsportalen via en rapport.	För kontrollmomentet har andelen nyanställda som har genomfört den interna digitala utbildningen "Mutor, jäv & andra oegentligheter" granskats. Kultur- och fritidsförvaltningen har haft 21 nyanställningar (tillsvidare) under 2023. Granskningen visar att 62 procent av dessa hade genomfört utbildningen vid kontrolltillfället. Enhet Kulturskolan står för den större avvikelsen, vilket gör att kontrollpunkten föreslås återkomma för enhet Kulturskolan för år 2024.	Kontrollmomentet kommer särskilt följas upp för enhet Kulturskolan. Återrapportering av denna uppföljning sker i samband med delårsuppföljning per den 31 augusti samt i verksamhetsberättelsen för 2024. Notering: Det kan upplevas som svårt att finna utbildningen utbildningsportalen. Utbildningsansvariga kommer att kontaktas

					om detta, så att utbildningen blir mer tillgänglig.
--	--	--	--	--	---